

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

EN TRIMESTRE

Espanya: una pesseta.
Fora d'Espanya: dues pessetes.

Redacció i Administració

General Barceló, —1.—2.º

PALMA DE MALLORCA

LA AURORA

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

A Manacor: Ca-Mestre Antoni Fiol,
Ferrer, 6.—Ca-Llamo Andreu Al-
cover, Plaça del Palau, 2.A Palma: Llibreria d'En Guasp,
Morey, 6.—Taller d'encuaderna-
cions d'En Francesc Ferrer,
Sta. Eulària, 25.—Llibreria Er-
nest Frau, Brossa.—Llibreria
d'Alomar y Fontdevila Brossa.

Surt cada dissapte per donar ventim i altres herbes a n-es qui s'ho guany

Parla En Revenjoli. Escoltau i oïren

Costerades

N'haurem de pegar unes quantes an ets anticlericals perque s'ho han guanyat massa axi metex ab s'enfilay ferest qu'han entaferrat de desbarats, mentides, toxarrudeses i infàmies contra l'Església, contra tota cosa bona que'ls es venguda devant. Es que no tenen remey i les son tan naturals es desbarats, mentides, toxarrudeses i infàmies com a un ase magre i vey ses mosques. Vaja, idò, posau peu fiter jo anticlericals! si no voleu pegar de folondres ab ses *costerades* que, per no perdre's tranc i per fervos un bé a s'anima i an es eos, vos anam a pegar. Se traeta d'aquell'obra de misericordia: *corregir els qui van errats*.

I

Preniu llum de Na Pintora... nortamericana

Per voltros republicanetxos parlam que, perque vos creys republicans fins, no voleu respectar res d'Església, ni prendre part en cap acte relligiós i que fins escomunicau es vostros correlligionaris es republicans de cert bon sentit que no's volen amagar d'esser catòlics. Idò heu de sebre, grans tarambanes, que an ets Estats Units, qu'es s'agre i sa mare de sa República, de manera que's republicans d'allà saben més de República d'adormits que no voltros jo republicanetxos caps-esflorats! de desperts;—dia 6 des més passat a Baltimore (Marylant) celebraren una festassa en honor de l'Emm. Sr. Cardenal Jaume Gibbons, Arquebisbe d'aquella ciutat ab motiu de complirse *cinquanta anys* de que va dir missa *nova i vint i cinc* de que'l feren *Cardenal*. ¿Era possible una festa més *clerical*? I ¿sabeu aont la feren? Idò a sa *Sala d'armes des Regiment*. I ¿qui firmá sa lletra de convidat per tal festa? Idò una partida de gent grossa d'aquell Estat, entre altres, es Balte actual de Baltimore i es passat. I ¿qui prengué la paraula an aquesta festa? Idò, el Sr. President d'Ets Estats Units Mr. William H. Taft, el Vice-President Mr. Jaume S. Sherman, el Ministre de Gràcia i Justicia Mr. Eduart Douglas White i el President passat d'ets Estats Units Mr. Teodor Roosevelt.

Ara bé, ¿son catòlics aqueste gent? No, protestants i republicans recollats.

I també hi assistiren una partida de Senadors i Diputats, i es segur que n'hi havia de protestants, i tots eren no sols republicans, sino republicaníssims.

¿Que hi deys an axò, republicanetxos assoleyats de per aquí? ¿E-hu

veys com un pot esser republicà i no haver de bramar ni tirar cosses contra Deu, Relligió ni capellans? ¡Ja hu-veys com entenen sa Republica aqueys grans republicans d'ets Estats Units, que van tan avant, que fan fer hora per lleugo a sa República, i que s'assemblen tan poc a voltros com sa llum a sa fosca! No les fan por Bisbes ni Cardenals ni frares ni monjes, ja que'ls admeten tots brasos uberts; i bé que les cau a s'anima i an es eos. Tant, qu'aquella República está més sana qu'un gra d'ay, i t'è salut per vendre; no com sa vostra, que tastanetja de magre qu'está, i que may ha pogudes treure faves d'olla, ni en treurá may mentres no prengueu jo republicans! un altre troti, es troti des republicans d'Ets Estats Units, que no es de perseguir ni d'insultar ni despuyar l'Església ni sa Relligió, sino de respectar i fer respectar a tothom l'Església, sa Relligió i totes ses coses de Deu, just axi com fan respectar ses coses de qualsevol.

II

Un'altre glòria socialista

S'altra dia afora-Mallorca, a *Puerto-la-Luz*, es socialistes mogueren de fer *vaga*, pero com s'hi presentaren un estol d'*esquirols*, axo es, altres obrers, a fer sa feyna que's *vagüistas* no volien fer, aqueys envestiren a tirs de revolver es pobres *esquirols*, plantant cara fins a sa Guardia Civil, que va prendre nou vagüistes i ets altres e-hu donaren a ses cames.

S'historia de sempre: es socialistes se tenen p'és defensors nats de sa llibertat. No'ls-e toquen sa llibertat, qu'ells per ella sa vida i tot donarien. Pero axo es mentres sa llibertat haja d'esser per ells. A's dia que'ts altres volen fer us de sa llibertat per fer lo que no agrada an es socialistes, tot d'una aqueys grans partidaris de sa llibertat envesten ab garrots, ab pedres, ab punyals, ab revolvers es qui no fan lo qu'ells volen, es seus germans obrers, que volen fer feyna per porer menjar. ¡Axo es sa llibertat des socialistes! ¡Ah hipocrites! ¡ah farsants!

III

Un'altra gloria lerrouxista

A València s'altra diassa eselatá una bomba dins una capelleta de *la Mare dels Desamparts*, fent gran destrossa. Han aplegats es qui la hi posaren, i es Tribunal los té convictes i confessos. Resulta que son lerrouxistes. Se comprén. ¿Qu'han fet ab axò més que cumplir ses ordes qu'En Lerroux doná an es seus dia 1 de setembre de 1906 demunt *La Rebeldia* de Barcelona: «*Robau, calau foc, matau*?—I aia mos surt s'in-Justicia, negant

qu'aquells malfactors sien *lerrouxistes*. ¿No hu nega ell? Idò estigau segurs qu'es ver que tals criminals son lerrouxistes, i des fins. ¡Si está barayat ab sa veritat es paperot d'En J. Moya!—Es Tribunal de València ha feta tancar sa societat lerrouxista *Juventud Radical*, de resultes d'aquella bomba.

IV

¿De toxarruts! ¡quant e-hu sou!

Ell ara mos surt *El Ideal* que Espanya no pot tenir ni tendrá lleys justes may fins i tant qu'entrará sa República. De manera que fora de sa República no hi ha justicia, no hi ha res bo, res condret.

Axò se comprén que hu diga 's paperot republicà p'és quatre bobians i biduins que's passen el temps mantantse's dit, creyent que 'ts ases volen i.... lletgint *El Ideal*. Per coletgir quina *justicia* i quines lleys poriem esperar de sa República, basta girar ets uys a France i a Portugal, aont ab so nom de República tiramisen sa nació es grans despotes de *gorro-fregit*, es gran hipocrites, es grans farsants.

V

Com s'estimen es lerrouxistes ells ab ells.

De resultes de sa topada des carlistes ab sos lerrouxistes a St. Feliu del Llobregat dia 28 de matx, es Tribunal n'ha posats una partida de presos d'una i altra banda. Idò es carlistes han fet tot un cos, i han depositades ses candidats que's Tribunal reclamava a cada un, de fiança, per porer anar alloure, i tots es presos carlistes son sortits de sa presó.

I es lerrouxistes ¿han fet lo metex ab sos seus presos? Han depositada sa fiança per que los amollassen? Un rava tort han depositat ells; s'han estimat més guardar sa marrota es qui'n tenen; i es seus presos ¡que sequesquen presos! Ben mirat, axi metex han fet bé. Per esser ells quins son, val més qu'estiguen tancats que no alloure.

VI

Cans nanells

Aquest es es paper que fan republicans i socialistes ab motiu de s'acció militar d'Espanya an el Marroc: molt de cridar fins a treure-se 's carcabós contra sa guerra; pero! ben alerta a desmandarse gens! devant sa série de fets des Govern d'Espanya d'enviar, com ha enviades, tropes i més tropes a Africa, per anar ocupant posicions i més posicions des moros, que republicanetxos i socialistes havien jurat i perjurat que no permitrien an es Govern nostro ocuparne cap.

¿Per qu'es idò que només lladren d'en-fora? Perque no son més qu'un can nanells, pero d'aquells més nanells, eh?

VII

¡Hala verí contra En Maura!

Es paperot republicà de Ciutat tira verí contra En Maura, per no perdre sa costum. Juren i perjuren aqueys republicanots qu'En Maura es mort i re-de-mort; pero no'l se saben treure des carabassot; se veu que no'l poren pair, ni'ls-e cap bax de son barret. Es molt eloqüent i instructiu p'ets inimics de sa Revolució aquexa rábia feresta, aquex odi africá que's revolucionaris tenen an En Maura. Res d'axò hi hauria si En Maura els anás pe'ses seues, si 'ls-e feya gens es brou bo.

VIII

S'sscola layca d'ets Hostalets i ¿sa q' volen posar a Sòller.

«El Ideal» de dissapte passat parla de qu'han condemnat un que feya escola an «ets Hostalets d'En Canyelles» per abusos comesos ab alguns al'lots, suposant que's catòlics i fins es jesuites defensaven tal Mestre, i com si tal condemnció fos un triunf pe' *s'escola layca* que hi havia an aquell arraval. Pero ¿que te que veure una cosa ab s'altra? ¿Quant s'escola d'aquell Mestre tengué cap carácter ni significació d'*obra catòlica*? May ¿Que l'han condemnat an aquell Mestre? I ¿que? ¿que mos vé a contar es paperot republicà? ¿que hi té que veure l'Església en tot axò? Es fet es, i axò les cou an ets anticlericals, que *s'escola layca* que tenien an *ets Hostalets* ha feta aygo, ha fets ets ous en-terra, de resultes d'haverhi uberta an aquell arraval una *Escola de St. Jussep*, qu'ha dexada deserta sa *layca*, i es Mestre layc diuen que hu ha hagut de donar a ses cames cap a Sòller, aont e-hi ha una partida de republicanetxos, poc-cervells, cap-esflorats i estrúmbols que volen provar d'obrirne una *d'escola layca* per criar... corps que qualque dia les treguen ets uys, per criar animalets, pitjors qu'aquells que caminen ab quatre potes o ab quatre potons, tan trempats per bramar i bolcarse dins tota brutícia fllatzèria.

¡O Sollerics de bé i de bona part, que hu sou casi tots! ¡badau bé 'ts uys! ¡no vos dexeu esmorcar! ¡No'n volgueu de pesta cernuda ni sensa cendre dins Sòller! ¡Uys espolsats i fora son!

IX

¡Bona notícia!

Mos fa a sebre's paperot republicà de Ciutat que a Bones Ayres, ha co-

mensat a publicarse una revista bax des titol de *Francisco Ferrer*. Si, aquell «capità de lladres, incendiari i assassins», fusellat com-e tal dia 13 d'octubre de l'any 1909 a Monjuich. Aquesta revista la publicà un estornell de marca, un tal Samuel Torner, «exeble aprofitat d'aquell «capità de lladres, incendiari i assassins», que tenia un'escola a València, que s'Autoritat la hi va haver de fer tancar perquè hi donava un'ensenyansa contrària a la Pàtria, a s'exèrcit, a s'orde públic, a tota cosa bona. Idò aquest gran aliardó es es director d'aquell paperot qu'ha comensat a sortir a Bones-Ayres. I *El Ideal* el saluda com una gran cosa! *Gent ab gent, i el dimoni ab so seu parent.*

X

¿Quina gran cosa qu'es sa República!

Qui no hu creu que vaja a France, sobre tot devers es Departaments del nort, devers l'Aube. Tan gojosos van sa gent de per allà de que les governi una República, que cremen públicament ets aubarans o billets de sa contribució; issen sa bandera rotja, entonant sa cansó de l'*Internacional*, negació de tota idea de Pàtria; i soyen ses parets de ses cases ab inscripcions i ròtuls, plens d'insults i d'infàmies contra tots es qui comanden, i llavò criden l'Emperador d'Alemania per que hi vaja a alliberarlos d'esser francesos, per que prengui a France totes aquelles províncies; i manifesten que'ls agradaria ferm esser prusians.

Per arribar es francesos a dir axò, ja es necessari que hi estiguen malament bax de sa República! Axi está la pobre France bax de sa República, bax d'aquell Govern de masons i jueus, boldró de dimonis de l'infern, alsats contra Deu. Com se suposa, es paperots republicans espanyols no'n diuen paraula d'aquex malestar horrible dels Departaments des nort de France. Se'n guarden com de caure de dirne ni mitja parauleta es grans hipòcrites, es grans farsants, es grans malfactors.

XI

¿Visca el Papa-Rey?

S'altre dia es corneta d'ordes d'En Lerroux, N'Emilianetxo Iglesias, denuncià dins ses Corts que ab motiu des Congrès Eucaristic de Madrid, son entrats dins Espanya cine mil kilos de pistoles p'es Congressistes. Es diputats com sentiren tal bajanada, esclafiren de riure, i un va cridar: *¡Ay quina por!* A-les-hores va veure N'Emilianetxo que s'era posat en rídicul; i, per sortirne pega un'altra enforinyada, i demana an es Govern si permetria an es Congressistes eucarísties es «crit subversiu de *¡Visca'l Papa-Rey!*» Es Ministre de la Governació li recordà s'illegalitat des crit de *¡Visca sa República!* de que son tan afectats es republicans. Es lerrouxistes son axi: lo qu'ells fan, just perquè son ells que hu fan, es *legal*, a mar de *legal*, *legalíssim*; ara lo que fan ets altres, si no es des gust des lerrouxistes, es *illegal*, *subversiu*,

i es qui hu fan merexen penjar o enviarlos ab una troncada o ab un tir, no a cap potecaria, sino an es cementeri, *perque des cementeri no'n surten*, segons diuen es metexos lerrouxistes ab una desvergonya sens igual. De manera que's lerrouxistes no volen que's permeti's crit de *¡Visca'l Papa-Rey!* Ara ells volen porer cridar *¡Visca sa República!* I *¡visca la santa igualdat!* Axi metex se'n necessita poca d'alatxa i molt de desenfreament per fer lo que fan es lerrouxistes!

XII

¡Uey, escrivuedors de s'Obrer Balear!

Aqueys subjectes tornen mentir a la descosida parlant de sa societat de Segurs de Pamplona *La Actividad*, dient que's seus accionistes son *jesuites desfressats*. ¿En donen cap prova? Absolutament cap. Per aqueys escrivuedors lo que interessa es porer tirar bones escopinades demunt es nom de *jesuita*, demunt la *Companyia de Jesús*.—Llavò parlen de *feres religioses*.—No'n parlen de *feres*. ¡o escrivuedors socialistes! Ses *feres* se troben entre voltros. Basta recordar ses barbaridats, atentats i crims que no vos aturau de cometre ab ses vagues que promoveu, investint es qui no volen fer *vaga*, investintlos ab garrots, pedres, punyals, pistoles i revolvers, ferint i matant tots es que poreu. I ¿que'n direm de ses *feres* de la *Comuna de París*, aont escampáreu ¡o socialistes! tanta i tanta de sanc, i calàreu foc a París, i si no vos capturen, fèyeu fer flamada a tota aquella gran ciutat. De manera que no'n poreu parlar de *feres*, porque voltros sou ses *feres* més ferestes, més sanguinàries més horribles que's coneixen.

I acabau s'enfilay de batayonades ¡o escrivuedoretjos socialistetjos! sobre *La Actividad* ab una mentida com unes cases, dient d'ets accionistes de *La Actividad*: «No importa que s'aturin uns quants de mils de duros; es tribunal de Deu tot e-hu perdona. Confessió més o manco, i fins a un'altra».—Axò, ademés d'una mentida desenfreida, es una infàmia. I ¿aont e-hu heu trobat que's tribunal de Deu, axò es, sa confessió perdoni may es pecat de robar, si no's restituex lo robat? No, escrivuedoretjos ignorantíssims, ja may se's perdonat cap pecat de robo si no's restituex lo robat. ¿No's restituex? Ido queda subsistent es pecat, per més que'l confessi es lladre i el torni confessar, i no s'atur may de confessarho fins a la mort. De manera que voltros ab aquest enfilay d'infàmies qu'escriviu sobre sa Confessió, no sou més qu'uns vils calumniadors, despreçiables, desenfreits.

XIII

¿Quin marxando!

Mos no surt un de Marratxi demunt es paperot socialista de Ciutat, fentse gros de que «no sap paraula de religió» ni des «defensors de sa religió catòlica». Confessa que no'n sap paraula, i en parla, i els insulta i els-e tira grapades de llot. Axi son es socialistes: parlen de lo que no entenen;

insulten i malfamen lo que no coneixen. ¿Qu'han d'inspirar més que compassió i despreçi una gent que fa axò?—I llavò mos conta dit subjecte que está tan trist i tan trist de veure «bastants de joves», «homos de demá», que van «capbax a una processó». ¡Axò vos cou, germá! que's joves de Marratxi vagen a ses processons, a pesar de tants de sermonetjos com heu fets a Marratxi contra sa Relligió i l'Església, a pesar de tantes i tantes d'infàmies, mentides, i calúmnies i barbaridats com heu entefarrades anys i més anys contra l'Església i contra's capellans. Axò es lo que vos cou! Idò bufauhi!—¿I tenui cara ¡o gran embuyista! d'anar a dir que's capellan fan ses processons per «treure doblers a la gent»? Veyam ¿aont ni quant ses processons han servit per res d'axò? Es fals i mentida que may hajen servit per una tal cosa. Massa sap tothom que pe' ses processons qui vol donar, dona; i qui no vol donar, no dona.—I acaba aquex malanat escrivuedoretjo marratxiner per tractar es capellans d'*esplotadors*. Veyam si es capaç de dir aquex subjecte en que consistex tal *esplotació* des capellans? ¿Quins actes d'*esplotació* fan es capellans de Marratxi? Perque se dona's cas que cabalment de sa Rectoria de Marratxi surten més llimosnes cap an es pobres d'allà que no val tot lo que des poble entra a sa Rectoria en tots conceptes. Axi esploten es capellans es poble de Marratxi. I encara se dona un altre cas, que prova d'una manera ben especial quina es sa *esplotació* que fan a Marratxi es capellans. Es es cas qu'aquex metex qu'escriu aquexes arrieses contra's capellans de Marratxi, havia de córrer sa quinta i hauria de sortir com-e fuy de viuda qu'era. I ¿sabeu quina le hi feren es capellans? Idò el Rt. Ecònom actual se cuydà d'arregliarli axò de que'l donassen per exent des servici, le hi arreglà tot sense contarli ni un cèntim, i li va dur es document d'exenció a ca-seua metex. Axi esploten la gent es capellans de Marratxi; axi's porta lo Rt. Ecònom de Marratxi ab sos socialistes. I aquex socialista agrax an el Rt. Ecònom de Marratxi es favor que'n rebé, e-hu agrax tractant es clero d'*esplotador*. Si, té cara aquex malanat per anar a tractar d'*esplotadors* es capellan de Marratxi. Sa seua conducta pinta bé lo que son es socialistes, i lo que hi ha qu'esperar d'ells. Per ferlos bé, ja's necessita no mirarlos-se gens gens, i just mirar Deu.—I encara un altra *esplotació* des capellans de Marratxi: fan escola es vespres de franc p'es *Lluissos*, i los ho donen tot, material i ensenyansa per amor de Deu. Qui fa s'escola es el Sr. Vicari. ¿Quina altra *esplotació* més... feresta! ¿no es ver?

XIV

Un predicador socialista

Mos diuen que n'hi ha comparegut un devers Marratxi que fa molta de veta contra's confessar i s'anar a missa, i promet sa *redenció* des pobres. I l'home resulta un socialista tan conseqüent, que diumenje passat, en bon diumenje i devers les quatre

des matí, s'entregá ab dos feyners devora l'esglesia d'allà, i les posa a fer feyna, com si fos estat un dia fener, per alsar una barraca pe'sa festa de St. Marsal. Ell no'n feya de feyna, ben alerta; pero en feya fer an aquells dos malenats, fentlos rompre sa lley de Deu, sa lley de l'Església i sa lley civil des descans dominical. ¡Axo sí qu'era *esplotar* aquells dos pobres feyners, fent ell de *burgues* com-e bon caporal socialista!

XV

Enfilay de mentides i de batayonades d'En J. Moya.

Son moltes axi metex ses que tira s'in-*Justicia* dissapte passat sobre es *batalló infantil* des Lluissos de Manacor. ¿Es paperot lerrouxista li va cuantra? Axo bastaria per provar qu'es cosa bona. I e hu diu clar es paperot: no li agrada's *batalló infantil* perque es des Lluissos i cosa de capellans. Si fos cosa des lerrouxistes, ja li agradaria prou. Idò ¿per que no'n fan un es lerrouxistetjos de Manacor? Ah! es que 'ls pobres comensen per no tenir al-lots. Tot lo més en tendrán un parey de querns, i encara aqueys no van de pop lerrouxista, i fan bé. I llavò ¿sabeu per que no li agrada a s'in-*Justicia* es *batalló infantil*? Perque es qui «instruia» aquella «soldadets» «era un tal Ferrari, que no es espanyol, qu'es italiá, i que, «mantenintse bax des pabelló d'Itàlia», «consequex no fer es servici militar» aquí ni a Itàlia; i per lo metex no pot «infundir patriotisme ni amor a Espanya» «dins es cor des nins».—¿Quina riaya més fresca no farán es manacorins que senten totes aquexes batayonades! De manera qu'En Ferrari es sospitós d'amor a Espanya, aont es nat i ha habitat sempre; i es sospitós perque son pare era italiá, i per lo metex no servex per «instruir» ets al-lots des *batalló infantil*. En canvi aquell gran balitre emballat de N'Azzati, italiá i no nacionalitat a Espanyafins poc abans d'esser admès com-e diputat a Corts, aquell Azzati, que, mantenintse bax despabelló italiá, no fé'sservici militar ni a Itàlia ni a Espanya, ni l'ha fet encara, aquest Azzati fa anys que servex de caporal lerrouxista a València, dirigint es diari infernal d'allà *El Pueblo*, donant lliçons de patriotisme i d'espanyolisme a tota sa nació; i ab tot i no estar nacionalisat a Espanya ni haver fet es servici militar ni a Itàlia ni a Espanya, es lerrouxistes tengueren a bé presentarlo i votarlo per diputat de València. De manera qu'aquell italiá, no espanyol, que no havia fet es servici militar a Espanya ni a Itàlia, servia per dirigir s'opinió pública de València, servia per diputat de ses Corts Espanyoles; i En Ferrari, perque son pare va néixer a Itàlia, perque no ha fet es servici militar, no servex per «instruir» ets al-lots des *batalló infantil*, ni les pot infundir patriotisme ni amor a Espanya? Es lo que dèyem més amunt: es lerrouxistes son axi: ells poren fer trucs i baldufes ab qualsevol cosa, i allò es lo legal, lo just, lo recte. Ara quant se tracta des qui no son ells, des qui no pensen com ells, allò me-

«ex ja no es just, ni llegal ni recte; i revisca s'igualdat! ¿No es ver que hu son uns hipòcrites i uns farsants grossos de tot?—Pero lo bo es qu'es una solemne mentida que cap Ferrari haja «instruits» may ets al.lots des *batalló infantil*; es fals que cap Ferrari les haja ensenyada s'instrucció. I ara ja nau a fiarvos de cap paraula que diga s'injusticia!

Un'altra batayonada de s'injusticia es suposar que «s batalló infantil té caràcter de requete carlista. També fa moltes de riayes tal imputació. Massa sap tothom a Manacor que no hi ha un tal; massa sap tothom a Manacor qu'es qui duen axò des *batalló infantil*, no son estats may carlistes. Pero ara au es paperot lerroxista li convé acusar d'axò es *batalló infantil* per ferli mal, no dins Manacor, aont gràcies a Deu, n'hi pot fer ben re-depoc, sino fora de Manacor, a certes «regions oficials» aont sens dupte En J. Moya deu creure porer fer mal ab axò des «caràcter de requete carlista» qu'atribuex a n-es «batalló infantil».

Pero dirá qualcú.—¿I que diantre es axò de «requete carlista»?—Son uns estols de carlistes jovenots que fan gabella per anar a festes o a divertiments, i que no están disposats a dexarse insultar des lerroxistes ni des demés anticlericals. Un d'aqueys «requetés» doná an es lerroxistes sa lliçoneta de St. Feliu del Llobregat, com les n'han donades una partida més devers Barcelona. Per axò es lerroxistes no'n poren sentir parlar de «requetés»; i les somien fins i tot. ¿No es ver qu'aqueys *requetés* no tenen perdó de Deu ab axò de no dexarse atupar ni matar des lerroxistes?

També es una bona mentida lo que diu es paperot lerroxista que «vengueren ordres terminants» privant el «batalló infantil» d'anar a sa processó del Corpus. Es completament fals que vengués cap orde d'aquestes. ¿Qui no hu sap dins Manacor, en no esser es quatre republicanetxos bobians i biduins, que 'ts al.lots des «batalló infantil» anaren a sa processó? Lo que hi va haver, que no hi pogueren anar vestit de soldats. Per dur tals vestits demanaren permís al'Exm. Sr. Capitá General, i aquest va creure que no estava an es cas de concedir tal permís. Axò es idó lo que va fer es Capitá General, que no's posá en res ni per res en si ets al.lots des «batalló infantil» anaven o dexaven d'anar a sa processó. Per lo metex es paperot d'En J. Moya ment, com de costum, quant diu que «vengueren ordres terminants» de que «s batalló infantil» no anás a sa processó del Corpus.

Diu s'injusticia» que li han dit que's fan gestions «per conseguir s'autorizació necessària, per que continuu funcionant aqueix requete, que volen fer aparèxer com-e batalló infantil». Es qui li haja dit axò an es paperot, l'ha enganat com un xino. cap autorizació necessària «s batalló» per «seguir funcionant» con fins ara. Per lo que en necessita es per dur s'uniform «militar». Per conseguir axò se fan gestions, i axò metex demostrea que no's tracta de cap «requete

carlista. ¿Quant ni aont es «requetés» han duyt ni pretengut dur s'uniform militar»? Vaja! que hu diga En J. Moya, que pretén sebre tant!

I diu també s paperot que hi ha qu'evitar a tota ultransa que seguesca funcionant es «batalló infantil».—Ara hu veurem, idó, si hu «vitará es paperot lerroxista! Tant com sa coades mox!

Llavó s'embolica s paperot una partida de mentides sobre s carlistes de Ruzafa (València), que sembla que devertiren fort es republicanetxos d'allá i llavó sobre sa feta de St. Feliu del Llobregat, qu'encara les cou una cosa grossa. I se desmostra tan enterat de lo que passa, que suposa que a Mn. Bullich encara 'l vel'la sa Policia ferit a ca-seua, per durlo-se'n a sa presó en posarse millor de ses ferides que s lerroxistes li feren a traició a s'Estació de St Feliu. De manera que no s'es enterat En J. Moya de de que Mn. Bullich ja ha fet es depòsit de fiança per anar alloure, i que hi va. I es en totes ses coses que's lerroxistes van tan atrassats de noticies.

Pero lo cèlebre es sa poca alatxa des paperot lerroxista d'anar a dir que negú provocava s carlistes a Barcelona i qu'ells assetuaxí se son posats a provocar tothom. ¿O mentider desenfreit! ¿I qu'heu fet voltros lerroxistes, fa anys, a Barcelona més que provocar, insultar i botxinetar es carlistes i totes ses persones decents? ¿I quant anáreu sa primeria de l'any 1907 a envestir es carlistes que sortien de s'aplec de les Arenes? I ¿ab lo de sa «setmana tràgica»? ¿I ses amanasses que fereu abans de lo St. Feliu? ¿Que sou voltros més qu'una provocació constant i vivent?

¿I teniu sa... frescura d'anar a retreure si's carlistes amassolaren En Gubern? Aquest Gubern demunt el *Poble Catalá* havia insultat D. Carles de Borbón, al cel sia ell, de sa manera més indigna i desconsiderada; per axo un parey de carlistes s'hi presentaren, i l'ablaniren de bona manera. I ¿que va fer En Gubern? No s'es tornat atrevir pus a insultar D. Cales ni D. Jaume. ¿Que's carlistes no s'havien de prendre sa justicia pe'ses seves propies mans? ¡Manco havia d'anarse'n En Gubern a insultar tan grosserament aquell Princep (Deu l'haja perdonat), que no s'era posat ab ell en res ni per res.

I ¿que mos veniu a contar si's vostro confrare N'Ullé devers s'octubre a la Rambla de Barcelona se'n va dur d'un carlista s'aumut p'es cap? Ido no hi fos anat ab un estol de lerroxistes per aturar a garrotades qu'ets al.lots venessen públicament es discurs des diputat En Dalmau Iglesias, que vos treya an es lerroxistes totes ses vostres braguetes i manganrufes devers Barcelona. Vol dir ells, es carlistes, no havien de porer vendre aquell discurs perque era contra voltros, i voltros heu de porer publicar an es quatre vents totes ses barbaritats i infàmies imaginables contra's carlistes, contra totes ses persones de bé? Molt bé feren es carlistes de porsarse demunt es retalons i mostrarvos

ses dents i qualque cosa més per ferse valer des seus drets. I en sortiren ab la seva; seguiren venent per la Rambla de Barceloea es discurs d'En Dalmau Iglesias, que vos posava com un pedás brut, axi com sou!

I ¿que mos veniu a contar, jo misatje d'En Lerroux! de s'articletxo que copiáreu des gran aliardó d'En Poy Ordéx, aquell capellá descapellanat, aplegat «civilment» ab una partefé com ell, articletxo ple de mentides, bestieses i infàmies, aont diu, mentint tan alt com es, que «es pares, mestres i predicadors» ensenyen an ets al.lots que, segons «sa nostra fe», «si morim matant, mos asseguram el cel i mos alliberam de l'infern.» Es completament fals que l'Esglesia may haja ensenyat axo. Si cap pare, si cap mestre, si cap predador han ensenyada may una tal cosa, e-hu han ensenyat contrariant sa doctrina catolica. De manera qu'aquell capellá descapellanat dient allo que diu, calumnia l'Esglesia, calumnia sa fe catolica, ment tan alt com es.

Llavó passa's paperot lerroxista a maltractar el Sr. Bal'le de Manacor; i, sens dupte per posar de manifest sa bona armonia que reyna etre's republicans i socialistes de Manacor, pega unes quantes ponyides an es Retgidor socialista i an es Retgidor republicá, an els quals tantes de vegades donava, mesos enrera, es nom d'amics, i els-e presentava com uns models, com uns mirays de Retgidors.

XVI

Animalades de s'Animalot pudent

N'etziba un bon ratx dissapte passat contra En Revenjoli, el Rdm. Sr. Bisbe de Mallorca, el Rdm. P. General de l'Orde Franciscana i altres persones respectabilissimes.

Prezindint de lo d'En Revenjoli, que hu tractam més avall, ¿per que pega s'Animalot pudent an el Bisbe i an el P. General de l'Orde Franciscana i an aquelles altres persones respectabilissimes que los acompanyaren a Lluch? Ido perque hi anaren ab automòvil; i pretén que ab axo dexaren d'esser bons dexebles de Cristo. Ido si, aqueixa pelegrinació que feren a Lluch s'altre dia, va esser un escándol, segons s'Animalot pudent, per que'l Bisbe i el P. General des Franciscans, acompanyats d'altres persones respectabilissimes, e-hi anaren ab automòvil, i llavó perque dins es tren n'hi havia qu'anaven en primera, i altres en segona i altres en tercera. ¡Mirau si fila prim s'Animalot pudent en matèria d'imitació de Cristo! Pero ¿aont l'Evangeli priva d'anar ab automòvil, ni a 1.ª ni a 1.ª dins es ferro-carril? ¿E-hu diu s'Animalot pudent aont es que l'Evangeli priva res d'axò? ¡Qu'ha de dir! En camvi ell imita Cristo dient tals animalades i insultant d'una manera tan desenfreida es *Sucessor d'ets Apòstols* que's metex *Esperit Sant posá per retgir l'Esglesia de Deu* a Mallorca, i es Ministre de Deu an-e qui el Papa ha confiat es Govern de tota una Orde Relligiosa, estesa per tot lo mon. S'Animalot pudent imita Cristo escampant infàmies contra un Sacerdot de Cristo, de fora-Mallorca, que, si fossen veres tals infàmies, merexeria qual-sevol castic de s'Autoridat competent, pero no de cap periòdic, per empiulat que fos, i molt manco d'una *eyna* com s'Animalot pudent, que tantes de vegades ha mentit i calumniat parlant de capellans i de coses d'Esglesia, i que hu té per ofici es mentir i calumniar i escandalisar pernogràficament.

I que diu s'Animalot pudent d'En Revenjoli? Es qui fa la llengo es es pare

de s'Animalot, qu'hagué de fogir d'Espanya per no anar a presili, quant el condemnaren per estafador. Per veure's gratus que fa sa seua moralitat, basta dir que dins es seu escrit metex diu que té per «una honra» «s'estafar» es capellá qu'estafá, i llavó que, si poria posar má an es mils qu'ell diu que hi ha an el Palau del Bisbe «pe'ses ànimes del purgatori», en lloc de destinarlos an alló per lo que hu donaren es piadosos donants, e-hu destinaria per ventura a casar joves, pero que «no's descuidaria de quedarse qualque tayada per ell». Ido aqueix pocaalatxa que té sa frescura de proclamar que s'estafar es capellá qu'estafá, es «una honra» per ell, i que, si poria, posaria ses mans demunt lo que no es seu, i en dispondria contra sa voluntat de son amo, aquest poca alatxa s'alsa a donar lliçons de moralitat i cristiandat i de no sabem quantes coses més an el Bisbe de Mallorca, a la Cúria Esglesiástica, an es Capítol de Canonjes de la Seu.—¿I de que poreu donar lliçons vos jo gran desenfreit! més que d'estafar i de tirar escopinades de veri i de llatzèria a tot lo sant i sagrat que vos vé devant?—En Revenjoli vos fa a sebre que vos mena tanta de por com a un mosquit. Si com éreu per aquí, no devallá a espolsarvos sa murta, si no vos torná ses pilotes an es joc, va esser perque a-les-hores no li doná la gana de ferho. Si no hu fé llavó, e-hu fa ara, i hu veurem si sereu tan valent com brav'tau d'esserho. Aquí vos espera En Revenjoli per bestreurevos tot lo que siga necessari... I ¿que'm veniu a contar a mi de Sodoma, gran desenfreit? ¿Per que hu deys tan embuyat? ¿Per que no parlau clar? ¡Veyam si sou capaç de dir, anomenantme p'es meu nom i llinatge, ¿que tene jo que veure ab Sodoma? Sols un vil, sols un covart, sols un noningú, sols un canalla se'n va a dir aqueixes coses ab revolteries, per porer fogir pe'sa tangent, si l'estrenyen de passos! Ni vos ni negú nat del mon pot ni ha pogut may relacionar es meu nom ab Sodoma ni ab cosa que s'hi assembli! Es qui s'atrevesca a ferho, mos veurem ab ell devant es Tribunal. I si sou vos que hu feys valentvos d'esser un espatriat y un fuyt de presili, pegarem an es paperot qu'estampi tal infàmia, tal calumnia. E-hu veurem, idó, si hu sereu tan valent com voleu parèxer!—¿Que jo «vos enviava recaldos i altres recaldos per conducte d'amies i amigues, desconeguts i coneguts o carxellers o freres», per que no'm treguéssu «misèries humanes»? ¡O gran poca-cosa! I ¿quant vos vatx enviar jo may cap recaldo per cap conducte ni per res d'axò que deys ni per cap altra cosa del mon? Veyam, digau quines persones vos vatx enviar may? Tot axò que vos embolicau, no es més qu'un ratx de mentides! Mentiu tan alt com sou, dient axò!—I ¿aont me veniu ara a demanar ¿per que el Sr. Esteva es rector de Sóller? Es mentida que sia rector. Es Ecònom d'altá, i hu es perque es qui le hi poria fer, le hi va fer; no perque sa persona que firma Revenjoli, e-hi tengués art ni part.—I ¿aont treu cap també venirme a demanar per que don Pedro Martí no es canonge? ¿Aont ni quant se persona que's firma Revenjoli, ha donada cap passa per que no hu fos? I ¿vos tendreu cara d'alsarvos a defensor d'aquest senyor, allá ont es vostro *Animalot pudent* comensá per posarlo com un pedás brut, tirantli demunt tot una senayada de brutor d'aquella més pudenta?—¿I teniu sa poca alatxa de dirme si jo no vatx fer canonges «En Taronji ni En Llompert»? I ¿quin poder ni vot vatx tenir jo may per fer qu'aqueys senyors fossen o dexassen d'esser canonges?—En quant a ses altres insolències, mentides i calumnies que retreps, per provar que jo no seguesc el Bon Jesús, les vos tir totes pe'sa cara, per que les gardeu per vos, i no estic dispost a rebre cap lliçó de cristianisme, de decència ni de moralitat d'un que va haver de fogir de sa seua Pàtria per no haver d'anar a presili, condemnat com va esser per estafador.—També merexen una bona betcollada pe's ses insolències i batayonades que tirau

sobre haver cridat enguany el P. Reco-fons a fer sa corema a la Seu, anant a suposar que a Mallorca no hi havia cap predicador que tengués talla per fer tal corema. Però ¿i que sabeu vos, gran badrer, de coremes ni coremers? ¿que sabeu vos d'ensafrenar, si no heu menjat espiciat may?—I ¿qu'és axò que vos enbolicau que jo'm vatz gastar doblers «per profit» vostro, cuantra vos? Es una solemníssima mentida que jo haja donat may un cèntim per res que fés referència a vos; i si no, ¡parlau clar, grans embu-

yista!—Per acabar: En Revenjoli sa preocupa tan poc de vos com de ses payes que li puguen tirar de Menorca; En Revenjoli vos mena tan poca por com a un mosquit d'aquells que van més ala baxa; En Revenjoli está disposat, axò sí, a donarvos caluxos, tots es qui conven-guen, cada vegada que fassu bramar contra ell es vostre *Animalot pudent*. ¡Bo está En Revenjoli per menar por a un non-ens, a un *eczero* com vos, que no val ses payes d'allà ont jeu!

l'acompanyaven, d'anar a córrer més ciutats a veure si a cap farien tec. En corregeren set de ciutats, i cercaren al llot a cada una per espay de set dies, pero en-lloc en guipá cap el Rey que fos des seu gust: a unes les trobava mal-carades; a altres, que tot eren uys; a altres, que mostraven massa ses dents; a altres, que duyen ses ombres mortes; a altres, que anaven massa empinaades; a altres que s'estemenetjaven massa; a altres, que caminaven a la xisclera; a altres, qu'eren massa primetxoles; a altres, qu'eren massa revengudes; a altres, qu'eren massa grandolasses; a altres, qu'eren massa rueques. Sobre tot, cap en trobá en-lloc que fos des seu gust.

Com aquells set senyors que l'acompanyaven, veren allò, tiraren junta i digueren an el Rey:

—Sr. Rey, mos sembla que's cercar pus es ben debades. Trobam que lo més avengut seria tornamosne a Mallorca, i Deu ja proveirà sobre's ca-sarse Vossa Reyat Majestat.

—Trop qu'heu pensat bé, diu el Rey.

I ja li estrenyen a sa barca, qu'ls es perava ab bona devoció. Com tots e-hi foren dedins, es capitá dona ses ordes qu'eren del cas: saupen áncores, estenen ses veles, fan tota s'altra manio-bra, pero sa barca ¡ben alerta a mou-re-se ni a bategarse gens gens!

—Sobre tot, diu es capitá, ¡jell ja hi tornam esser a bous! ¡ja tornam estar enrocats! Sr. Rey, axò deu esser que o Vossa Reyat Mjaestat o aqueys altres senyors quel'acompanyen, haurán fet qualque descuyt.

Tots digueren aquells senyors que no n'havien fet cap, fins que'l Rey s'etziba nespla an es front, tot cridant: —¡Ella ja torn esser jo es descuydat! ¡No havia pensat pus ab sa comanda de sa colometa blanca, que'm comaná *pedra d'esclata cor i un brot de murta florida!*

—Idò, diu es capitá, ¡ja pot esser partit a fer tal comanda, si vol que poguem partir cap a Mallorca!

I el Rey no tengué altre remey, que posarse ses comes an es coll, i ¡cap a cercar sa *pedra d'esclata cor i es brot de murta florida!* S'afica per dins la Ciutat demana qui demana aquestes coses, i negú n'hi sabia donar trallat ni memoria, axò es qui no se'n reyen d'ell com sentien que cercava aquelles coses tan estranyes.

—I ¿aont mos surt ara aquex, deyen molts, ab sa *pedra d'esclata cor*? I ¿qui n'ha vista may? I ¿que la deu haver de reprémer? ¡I llavó un brot de *murta florida!* ¿Que'l deu voler posar ab aygo sal o ab escabetxo?

I el Rey que feya com que no sentirho, i ¡de d'allà! ¡tresca qui tresca carrers i més carrers! i ¡demana qui demana aont devers trobaria *pedra d'esclata cor i un brot de murta florida!*

Negú n'hi sabia donar noves, i el pobre ja havia perdudes ses esperances de tot de fer tec en lloc, quant, hora baxa de tot, troba una veyeta qu'anava pec-rossec peu-rossec ab sos morros pe'sa terra, i ab un garrotet i un senayonet, passant *pare-nostros* p'es que li donaven qualque coseta.

I ¿que fa 'l Rey? Ja l'invest ab aquestes:

—¡O germaneta! i vos no'm dirfeu per l'amar de Deu i de la Mare de Deu aont devers trobaria *pedra d'esclata cor i un brot de murta florida!* ¿Si m'ho deys, si'm donau un camí, per trobarne, jo vos assegure que no us quexareu de mi!

Aquella veyeta, com el senti, alsa 's cap, i diu:

—Sortiu de la ciutat cap a llevant i veureu una muntanya molt aguyonada que fa dues cucuyes en forma de fuya de guinaveta; enfilavoshi a cada cucuya, i a una trobareu es *brot de murta florida* dins un'enclletxa, i a s'altra sa *pedra d'esclata cor*, que fa com un pa de cera, i se congriá aquexa pedra de ses llágrimes que retxaren d'ets uys d'una fya de rey que se'n anava a casar ab un fuy d'un altre rey, i es cavall travalá, i aquell fuy de rey va caure devall, i romengué fet una coca. D'allà el se'n dugueren an es vas. I heu de creure i pensar qu'aquella pobre no-va, fia de rey, fogí plorant demunt aquella cucuya, i allà plorá fins que va

batre 's peus i se morí, i de ses llágrimes que derramá, se congriá aquexa pedra, que per axó li diuen *sa pedra d'esclata cor*.
(*acabarà*)

JORDI DES RECO

Es Congrès Eucarístic de Madrid

Es estat gros, gros, gros, pero de tot. Dissapte qui vé en donarem fites netes, si Deu ho vol. ¡Bons estam noltros per no dirhi sa nostra!

¡Mirau, manacorins!

Es nostro bon amic D. Juan Sunyer mos demana per favor que de part seua donem les grácies més corals a tots es qui acudireu tan generosament a apagar es foc que se calá s'altre dia a sa seua botiga i magatzem de mobles, i que tots e-hu féreu de tot per apagar tal focatèria. El Sr. Sunyer está agraïdíssim a tot es poble per lo que's descalsá i destexiná per assistirli en tal desgracia. Es un favor tan fora mida, que sols Deu ei vos pot pagar axí com pertoca; el Sr. Sunyer el vos agraex ab tota la seua ánima.

Dúplica

Es nostro bon amic Sr. Fuster mos envia lo següent, esperant que le hi publicarem lo qual feym de bon gust.

S. D. Andrés Alcover.

Muy Sr. mio: Puedo asegurar a V. que no me ofende, ni lo más mínimo, el que V. y las personas entendidas que V. ha consultado, no consideren fuera de lugar la pregunta que V. me dirigió en LA AURORA del diez. Yo sigo considerándola de la misma manera, con perdón de V. y de sus consejeros; y V. mismo viene a darme la razón en LA AURORA del veinte y cuatro, al decir: «Noltros, mes que a sa part higiènic, mos referiem a s'estugosetat qu'ha de causar per forsa haver de menjar fruyta qu'ha estat mesclada ab altra fruyta podrida»... De modo que V. en aquella pregunta no se refería a la parte higiènic, única que compete a la Junta de Sanidad, y comprendiéndolo yo así la consideré fuera de lugar, por ir dirigida a un individuo de dicha Junta y por haber tenido en cuenta que no debía comerse cuando el albaricoque importado, como se desprende de su pregunta, sino la pulpa con el mismo elaborada, que es muy distinto.

En cuanto a la repugnancia (estugosetat) de que V. habla, convendrá V. conmigo en que lo probable es que V. y la generalidad de los demás mortales, no la hayan sentido en casos parecidos. Seguramente habrá V. comido, hasta con deleite, granos de uva sanos que estuvieron en contacto con otros podridos, contentándose V. con enjuagarlos, pues no siempre se tiene agua a disposición; regularmente habrá V. comido la parte sana de una manzana ó de un melocotón, en parte podridos, después de haber quitado la podrida; y siga V. discutiendo por este terreno, que para mí está vedado por salirse de la cuestión principal.

Dice V. después en LA AURORA última: «Además noltros creyem i seguim creyent que lo que menjam, no basta que no mos en-malaltesca, sino que mos ha d'alimentar, i que, en podirse una fruyta, pert gran part de sa seua virtut alimenticia»... Conformes, claro que sí; pero no vislumbro el por qué lo dice V., sino que veo que esta observación está tan fuera de lugar como la pregunta de que hablamos, toda vez que partimos de la base de que se separa el fruto podrido del sano y que éste, el sano, el que tiene la virtud alimenticia, es el que se aprovecha.

La cuestión que debatimos, esto es, que está fuera de lugar la pregunta que V. me dirige en LA AURORA del diez la creo suficientemente probada y tengo la certidumbre de que V. también lo creará así; por esto, por mi parte la ley por terminada.

Conste que considero que esta disputa ha sido muy poca provechosa para el cosechero del albaricoque mallorquin, puesto que el que uno quiera comer fruta que ha estado en contacto con otra podrida ó que no le dé la gana de comerla, no resuelve el conflicto que puede crearle la introducción del albaricoque alicantino ó de otra procedencia; tampoco puede resolverlo la Junta de Sanidad, por tener limitadas sus atribuciones, pero no importa pensar mucho para dar con los que tienen la competencia ó autoridad en estos asuntos y a los cuales, desde los primeros momentos, debía V. dirigirse.

Su amigo que le quiere y s. m. b.—
Gabriel Fuster.

Manacor 26 de Junio de 1911.

DE TOTES ERBES

Seeció local

Diumente prop passat, sa feu una «crida» ab tota solemnídat referent a sa pesta, que pareix que per desgracia aquest any torna visitar Itàlia. Deu mos n'aliber. Amèn. Sa «crida» recomenava molta de netedat, y treure es fens de dins la vila, y buydar es clots plems d'aygos brutes que fan olor. Molt ben fet. Ara si noltros fóssem bons per dar un consej, ne dariem un a sa Junta de Sanidad, y seria, que examinassen s'acció des superfosfat demunt es fens de dins ets estables y femers si n'hi ha. A noltros mos pareix que mos va bé ferm: n'hi posam, y ni es fens donen calor ni pudor. Pero com noltros no som quimichs, no mos atrevim a dir que, emprant tal matèria, fugiguem de tot perill. Pero, com sabem que, posant superfosfat o ácit sulfúrich allà ont sa produex amoniach, aquest queda presoner de qualsevol d'aquelles materies, poria esser que també llevás es perill d'ocasionar malalties. Y no tan sols això, sino que es fens tractats d'aquesta manera, son molt més rics en nitrogen, y en fósfor.»

Molts poch son es blats que queden drets pe'Sant Pere, y aquest any les ha passat lo meteix. Y com aquest any molts d'ells son morts de rovey, creym que retrán poquet dalt s'era. Deu vulguí que mos enganem. No oblidin es qui han de batre, que «qui bat primerench bat de franch.»

A ses vinyes les esquitxen qu'es un gust. Se coneix que sa verema va cara. Fan molt bé, encara que no tenguem reymys, si sa «pedrada» los ho tomá, per lo quant es «mildiu» no tan sols ataca s'esplet, si que també ses serments, y per lo tant s'esplet de l'any qui vé.

S'esplet de mel'les per allà ont hem vist, va molt bé, g. a. Deu; y no sabem que negú s'en queix en no ser per allà ont se creuen que els amel'lers están atacats de malaltia. Y deym «creuen», perque noltros no ho creym que sia altre malaltia més que sa malaltia de sa fam. Han acaremullats amel'lers y amel'lers, y ara no troben s'aliment necessari per viure, y es remey es morir-se branques. Mirau, si no, es qui están clars de punt y vos desenganareu.

ANDREU ALCOVER.

Na Roseta

(Continuació)

I heu de creure i pensar i pensar i creure que's criats del Rey agafaren aquella colometa blanca, i el Rey com la veu ¡ben content!

Aquell animaló era sa cosa més ximple, més neta qu'una plata, garrida i ayrosa una cosa de no dir; feya bera.

El Rey passá per orde que la dexassen anar per tot i que no fos negú que s'atansás a ferli cap mal ters.

I ella vola qui vola per dins ses sales, per dins ses cambres, per dins es lligadors, pe'ses galanies i anayes, fins i tot per demunt sa taula del Rey, i fins s'acostava a pegar qualque espipellada an es plat del Rey, i el Rey ¡tot alabat ab aquella colometa blanca!

Que me'n direu? Ell el Rey encara era fedri, esperant que sortís aquella gran revel'lera qu'havia botat es llit de flors sense tomar cap fuya, fogint com un llonzi sa gran pitxorina.

Es majors de la Cort li arribaren a dir qu'allò no poria esser de dexar passar tants d'anys sense prendre estat, que pensás lo que poria succeir si ell, Deu no hu volgués, se'n anás a veure St. Pere, sense dexar cap infant. El Rey s'arribá a cansar de sentirlos, i les va dir:

—Idò digaume voltros com e-hu he de fer per trobar un'al'lota, que m'agrati.

—I ¿cap n'hi ha en tot Mallorca, li diuen ells, que li entr pe's'uy dret?

—Cap, diu ell.

—Idò, diuen ells, ¿per que no va Vossa Reyat Majestat a fora-Mallorca, a veure si'n troba cap que sia des seu gust?

—Jesús, diu ell, ¿i a fora-Mallorca, me'n tenc d'anar per axò?

A la fi set des senyors més grossos i más rics s'oferiren a acompanyar-lehi i ab axò el guinyaren.

Nolietjen una barca, de vela, com sa suposa, perque no n'hi havia d'altres; senyalen dia per partir; vé's dia senyalat, i tots s'afiquen dinssa barca, saupen áncores, estenen ses veles, fan tota sa manio-bra que hi havia que fer; pero sa barca ¡ben alerta a moure-se!

I allà's capitá, pilot i marineria malevetja qui malevetja per fer prendre sa fua an es vaxell, pero's vaxell ¡ben alerta a bategarse!

—¡Aquí hi ha cosa! arribá a dir es capitá. Jo diria, Sr. Rey, que o Vossa Reyat Majestat o qualcún des qui l'acompanyen haurán fet qualque descuyt. Que hi pensin.

—I jo no n'he fet cap! deya un d'aquells grans senyors.

—Ni jo tampoc! deya s'altre.

Tots deyen lo metex, fins que'l Rey se pega un toc an es front, tot dient:

—¡Ja som estat jo que l'he feta! ¡No he pensat a dir a sa colometa blanca si volia res de fora-Mallorca.

—E-hi vaja, idò, Sr. Rey, a dirlehi, si vol qu'arribem a partir diu es capitá. El Rey pica de talons cap a ca-seua a despedirse de sa colometa blanca.

—¡O colometa! li diu ell. ¡A veure que vols de fora Mallorca! que me'n hi vats veyam si allà dessá trobarem cap al'lota an es meu gust. ¡Veyam que vols que't duga!

—¿Que vuy? diu sa colometa blanca.

¡Ja m'hi faria ben contenta Vossa Reyat Majestat, si'm duya *pedra d'esclata-cor i un brot de murta florida*.

—Vols res pus? diu el Rey.

—No, senyor Rey, diu sa colometa blanca.

I el Rey ja li ha estret cap a sa barca, s'hi torna aficar, i a l'acte sa barca ja es partida vent en popa i ben atacada, com un estel, i ¡de d'allà cap a fora-Mallorca!

Arriben a fora-Mallorca, i el Rey i aquells set senyors grossos se planten allà per ont passaven totes ses al'lotes d'aquella ciutat; i be'n passaren de ben carades i ben plasents i ben etxerides; pero cap n'hi havia que li entrás pe's'uy dret: an el Reya totes les trobave minves o sobrantes. Mirau si hu devia esser prim-cernut.

Estigueren set dies an aquella ciutat; i tant tengueren es dia que feya set com es primer: cap al'lota guipá que li fés gens.

Pensaren es set senyors grossos que